

Kezedben a könyvtárad

A JAMKDroid-projekt

♦ Vitéz Veronika

Könyvtárunk mindig igyekezett követni az információs társadalom trendjeit, s látjuk azt is, hogy a mobil eszközök napjaink lételemévé váltak. Az okostelefonok és táblagépek térhódításához nem kellett évtizedek, mint a televízió vagy a rádió esetében. Az NRC online piackutatói vállalat 2012-es felmérése szerint Magyarországon az okostelefon-penetráció megközelíti a negyven százalékot, azaz kb. nyolcszázezer- másfél millió ember rendelkezik okos készülékkel. Ebből pedig heti hétszázezer fő az, aki mobil weboldalakat és appokat használ.

A trendkutatók 2013-ra már azt jósolják, hogy az elsődleges internetes platform mindenképpen a mobil lesz, s csak kiegészítésként jelenik meg a hagyományos asztali vagy a notebook számítógép.

Ezek a kutatási eredmények és saját tapasztalataink is azt mutatják, hogy mobil eszközünk szinte már az életünk része: reggel el sem indulunk nélküle, napi huszonnégy órában velünk van, s ez alatt több szerepet is betölt. Az alapfunkciókon (telefonálás, sms stb.) túl szolgálja a szórakozásunkat, a közösségi életünket, segít az információszerzésben, a munkavégzésben, vagy akár könyvtári ügyleteink bonyolításában. A megnövekedett képernyőméretnek köszönhetően pedig egyre élvezhetőbben teszi mindezt, minek következményeként még több időt töltünk el vele. Mindennek ismeretében könyvtárunknak nem volt nehéz felismernie a tényt, hogy az elsők közt kell kihasználnunk a lehetőséget, az azokban a kommunikációs eszközökben rejlő potenciált, amelyek napról napra terjednek olvasóink körében is. Általuk olyan platformon is elérhetővé válunk, amely úgyszólván mindig felhasználóink keze ügyében van, nem beszélve a kényelemtől, amit ezzel számukra nyújtani tudunk.

A fentieket átgondolva a Komárom-Esztergom Megyei József Attila Megyei Könyvtár (2013-tól Tatabánya Megyei Jogú Város József Attila Megyei és Városi Könyvtára) 2012-ben benyújtotta TÁMOP-3.2.4. A-11/1-2012-0053 *Megyei Könyvtár az értő olvasásért* című pályázatát, melyben vállalta honlapjának és katalógusának Android operációs rendszerre történő alkalmazását.

A két szakaszból álló fejlesztési folyamatot egy a könyvtárral szerződő „külsős” cég vállalta. A honlapunk optimalizációja 2012 decemberében, a TextLib integrált könyvtári rendszerünk kiterjesztése Android alapú kliensekre, vagyis az általunk csak katalógusalkalmazásnak nevezett opció 2013 februárjában készült el.

Az utóbb említett interaktív mobilalkalmazásunkkal, melyben különböző olvasói tranzakciókat is végezhet a használó, gyakorlatilag elsőként jelentünk meg a könyvtárak körében.

Mindkét újításunk lényege, hogy az Android operációs rendszerrel működő mobileszközökön, a nap bármely szakában, kényelmesen és gyorsan, interaktívan, felhasználóbarát felületen használhatók könyvtárunk szolgáltatásai.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár (JAMK) mobilra optimalizált honlapja a címen, a JAMK ADI nevű katalógusalkalmazás pedig az androidos alkalmazások webáruházából, a Google Play-ből teljesen díjmentesen érhető el.

A JAMK kisebb képernyőre átalakított weboldalain a felhasználó megtalálhatja mindazon hasznos információkat, melyeket eddig nagy képernyőn megszókkott. Tájékozódhat legfrissebb híreinkről, rendezvényeinkről, de bepillantást nyerhet újonnan beszerzett dokumentumaink sorába, a könyv- és további kulturális ajánlókba is.

A JAMK ADI ingyenes katalógusalkalmazás letöltésének módja egyszerű. Első lépésben a Google Play webáruházat kell meglátogatnunk, ahol a JAMK ADI kereső kifejezést beírva megkapjuk a katalógusappot, melyet máris telepíthetünk. Ha már fent van az appli-

káció a mobileszközünkön, a könyvtárunk logójával ellátott ikont választva tudjuk elindítani. Az alkalmazásban négy alapvető funkciót használhatunk: a *Keresést*, az *Olvasói adatokat*, a *Beállításokat*, illetve negyedikként információkat nyerhetünk a programról.

1. ábra Az alkalmazás menüpontjai

Célszerű az első használatkor a *Beállítások* menüben megadni adatainkat: a felhasználói név a könyvtári felhasználói azonosító, azaz az olvasójegy száma lesz, a jelszó pedig az olvasó születési dátuma (mely később megváltoztatható). Itt állíthatjuk be, hogy a kölcsönzési határidőről a lejárat előtt vagy tartozásunkról napi szinten, felugró ablakban figyelemztetést küldjön az alkalmazás, illetve hogy a keresés eredményeként hány találatot mutasson egy oldalon. A keresőszerver elérhetősége: opac.jamk.hu. Bejelölhetjük azt is, hogy csak wifi-kapcsolat esetén működjön az alkalmazás, azaz ne használja automatikusan a mobilinternetet, s csak akkor ellenőrizze az olvasói státust (például a határidők és késések frissítése), ha van wifikapcsolat. Mindezt elegendő egyszer, az első alkalommal megadnunk.

Innentől fogva az *Olvasói adatok* menüben láthatjuk saját kölcsönzéseinket, előjegyzéseinket (amik lemondására is lehetőség van), vagy elvégezhetjük a szükséges határidő-hosszabbításokat.

Állományok				
Hol	Állomány	Érvényes	Kölcsönzés	Előjegyzés
József Attila Megyei Könyvtár	Állományba nem sorolt		-	1 példány
József Attila Megyei Könyvtár	Felnőtt	2014-01-09	4 példány	-
József Attila Megyei Könyvtár	Gyerek	2014-01-09	-	-
-	Összesen		4 példány	1 példány

Kölcsönzések				
Hol	Kiadva	Határidő/hosszabbítás	Késés	Dokumentum
József Attila Megyei Könyvtár	2013-02-13	2013-02-13	Elveszett	Rejtelmek
József Attila Megyei Könyvtár	2013-02-13	2013-02-27	13 Munkanap (10 Ft/Nap)	Szövegfeldolgozó XML alapokon
József Attila Megyei Könyvtár	2013-01-09	2013-01-12	Elveszett	A császár új elméje
József Attila Megyei Könyvtár	2013-01-09	2013-03-13	3 Munkanap (20 Ft/Nap)	Professzionális Ajax

Előjegyzések				
Hol	Előjegyezve	Érvényes	Elvihető	
József Attila Megyei Könyvtár	2013-03-19	2013-09-19	Lemondás	-

Tartozások					
Hol	Jogcím	Összeg	Keletkezett	Dokumentum	Meg
József Attila Megyei Könyvtár	EMAIL díj	50 Ft	2013-03-19	-	-

2. ábra Olvasói állapot

A *Keresés* az olvasói adatok megadása nélkül is működik.

3. ábra Az alkalmazáskeresési funkció

Itt minden olyan keresési funkció elérhető, melyet elektronikus katalógusunkban már megszokhatott az olvasó. A megjelenő találatban láthatjuk a dokumentum kötet- és példányadatait, s ha bejelentkeztünk, azaz a fent említett *Beállítások* menüben megadtuk adatainkat, akkor lehetőségünk van előjegyzésre is.

Dokumentumadatok	
Cím:	A szerelem tengere
Alcím:	szerelmes regény
Szerző:	Moretti, Melissa
Szerz.közl.:	Melissa Moretti
Kiadás:	[Budapest] : Anno Kiadó, 2001
ETO jelzet:	894.511-312.5Nemere
Cutter:	N 42
ISBN:	963-375-198-5
Oldalszám:	247 p.
Katalógusok:	helyismeret
UK azon.:	200202214

Példányadatok					
Pld.	Könyvtár	Raktár	Rakt.jelzet	Lelt.szám	Info
1.	József Attila Megyei Könyvtár	H	N 42	408887	Nem kölcsönözhető
2.	József Attila Megyei Könyvtár	F	N 42	408888	Kölcsönözhető 2013-04-13-ig

Összesítés	
József Attila Megyei Könyvtár:	1 kölcsönözhető, 1 kiadva (még senki nem jegyezte elő)

4. ábra Előjegyzés

Az *Információk a programról* menüpont alatt (elérhető: (<http://opac.jamk.hu/android/about.htm>)) tájékoztatjuk a felhasználókat JAMKDroid-projektünk előzményeiről és az alkalmazás használatáról.

Honlapunk kisebb képernyőre történő alkalmazásával és a Textlib jelenlegi webalapú felületének mobil eszközökre való kiterjesztésével célunk az volt, hogy olvasóink a mindig zsebükben lévő okostelefonukkal vagy táblagépükkel bármikor, bárhol elérjenek minket és szolgáltatásainkat, tehát könyvtárunk tényleg minden időben a kezükben legyen.

Így maradunk hűek szlogenünkhöz is, hiszen mi mindig „NYITOTTAK VAGYUNK”. ■